

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 снт.

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 снт.

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНЕ

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:

Месечно 3 франка, тромесечно 9 франка, годишње 36 франка

ОГЛАСИ СЕ ПРИМАЈУ ПО ПОГОДБИ

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Стан уредништва

улица Коломбо 33 Солун.

Бугарски маневар

Од неког времена почиње се често говорити о томе како је Бугарска намерна и вољна да закључи се араган мир са нашим Савезницима. Ово је, без сумње, потекло услед извесних декларација бугарских државника поводом руске револуције. Познато је да су Радославов, Гешов и други изјавили како је бугарски народ објавио рат руском царизму који је, по њиховим исказима, оличавао мрачњаштво и тиранију, али да је са победом руске демократије нестало преграде која дели два братска, једнородна и једноверна народа! Од тада се почињу с времена на време пуштати вести кроз страну, а поглавито неутралну италипу, како је бугарски народ решен да закључи са Русијом а по том и са осталим државама Споразума — засебан мир. А „Лозанска Газета“ јавља да су у Швајцарску већ стигли изасланици бугарске владе којима је стављено у дужност да припремају терен за сепаратан мир.

Потребно је да се задржимо на ову ствар, која најлепше и најизразитије испољава византинизам бугарских управљача који су вазда доследни сами себи и традиционалним особинама свога народа.

Пре свега Бугарска је данасу савезу са Немачком и то таквом, да су Немци стварни господари Бугарске. То се најбоље види из ових факата. Бугарска војска је под командом немачке врховне команде која извршује своју вољу посредством својих органа у самом бугарском штабу где прву реч воде немачки официри. Па онда пошта, телеграф и телефон су у рукама Немаца који истовремено имају надзори над целокупном администрацијом у земљи. Тако исто у Софији као и по свима већим местима гарнизонирају стално немачки војници, знатан део бугарске војске се налази ван њихове државе, у Галицији или Румунији, а не треба заборавити да је свуда са осталом бугарском војском помешана и немачка из чега се очито види да је

данас стварни, фактички господар бугарске војске односно државе — кајзер. И природно је да Бугарска, под оваквим приликама и погодбама, не може водити своју самосталну политику. И зато логично је предпоставити да у свима овим појавама, које су у вези са гласовима и извесним бугарским радњама односно сепаратног мира, треба тражити узрок у директним везама сатајним махинацијама немачким, која у овим приликама иставаља испред себе Бугарску. Намера је, као што се лепо види, провидна. Немцима је потребно да тим актом испитају расположење као и снагу наших пријатеља, а да истовремено створе застој у операцијама и забуну у дипломатским односима којом би се згодно користили. За ту целу је најзгоднија Бугарска чија је историска превртљивост свуда добро позната и ето из тих разлога кајзер је изабрао ову за своје експериментисање, али та намера наших непријатеља је благовремено уочена и демаскирана.

Али познавајући менталитет бугарских државника, ми ћемо без сумње доживети да забел жимо још сличних покушаја и подземних махинација које ће се развити као и сва досадања роњења, јер је Бугарска била одлична школа за дипломатију наших Савезника код којих је одавна формирано правилно и тачно схватање балканских прилика.

БУРА У РАЈХСТАГУ

Жучни протести посланика

Берн, 19. маја

Више чланова „Јединства рада“ говорили су на последњим дебатама у рајхстагу. Ледебур је изјавио, да становништво умире од глади, да оно неће да чује ни за одштете, ни за анексије, већ просто тражи мир. Ледебургове речи, да би фабрички радници муниције требали да прокламују општи штрајк, да би извршили притисак на владу и принудили је да учини нове понуде мира, изазвале су велику забуну код

конзервативаца и националних-либерала.

Посланик Хазе жигосао је енергичним речима брутално поступање официра према војницима. Претпостављени, рекао је он, киничке нарочито алзашке и данске војнике. Он је тражио, да се томе једном стане на пут.

Посланик Кон критиковао је оштро генерала Гренера, који је, приликом последњих штрајкова, дао ухапсити радничку депутацију, послату к њему, а штрајкаче назвао псима. Он је осим тога разаслао агенте, да шпиунирају радника, који одобравају држањесоцијалистичке мањине Судови, рекао је говорник, изгубили су смисао правде и осуђују као издајнике све оне, које као такве означаје војне власти.

Говорник је више пута са деснице прекидан узвизима: „Издаја! Издаја!“

Председник је с највећом муком успео да успостави ред.

Рат до краја

Статус кво анте је немогуће

Лондон, 19 маја

Лусиан Ђоф, у своме уводном чланку у „Тајмсу“ између осталог каже: Говорити о повратку статус кво-анте јесте проста бесмислица. Замислите да се ова формула усвоји. Да ли би се Француска и Белгија, неким чудом повратиле у исто стање као и пре рата? Да ли би се њихове вароши подигле из руина једним уд ром чаробног штапића, њихове уништене индустрије почеле да функционишу и да ли би опустошена поља узела некадашњи напредни изглед? И да ли би се милиони жртава упропаштених у најбољем добу погрешком кајзера, дигли из гробова и предузели миран живот?

Формула повратка статус кво-анте је апсолутно без икаквог смисла. Нико није у стању да заборави трагичне догађаје који су се одиграли од почетка европске кофлаграције и утиске злочина које је учинио Берлин и Беч. Правда би изгледала као неко исмејавање ако творци свих ових преступа остану некажњени.

Сем тога, шта би постао

са овом формулом принцип народности? Савезничке су силе улиле потчињеним народима лепу наду о будућем ослобођењу. Могу ли оне сада одузе и ту наду коју су им тако свечано пружиле? Могу ли одрећи дела правде које је предузето? Не. Садашњи рат даје прилику да се све народности које Немачка, Аустрија и Турска подчињавају, ослободе. Ако се испусти ова прилика, да ли ће икада доћи тако згодно време, које ће дати Европи солидне основе права и правичности које ће дати сваком народу способност да сам управља својом судбином, оно што ће одстранити главни разлог међународних конфликата?

Грчка штампа

„Неологос“: После Миљукорљеве изјаве.

Разлика између речи министра Спољних Послова демократске Русије које су изговорене пре три месеца, и речи које је тај исти министар у оставци г. Миљукор изговорио оном о Источном питању тако је велика да скок изгледа готово невероватан. Пре три месеца мишљење руских управљача било је да су Цариград и Мореузи неопходни Русији ради њених трговачких интереса, а да наше је њихово мишљење да се Русија не интересује више за освајање Дарданела, а да судбина Цариграда зависи од одлуке Савезника. Мора се приметити да овај разговор, који је г. Миљукор дао „Дневном Телеграфу“, садржи лична мишљења која су се битно изменила због догађаја, али која ипак милују извесан сан којим се овај политичар одликовао. То је панславистички сан, који су рђаво претумачили председник Панславистичког друштва генерал Симеонов и његове присталице као средство да се природно руско господарство тамо где никакво право није имала заштитница Словенства Русија.

Али се овај панславистички сан развејао од како бди једна демократска Русија, једна Русија која сматра за унутрашњу слабост насилно потчињавање туђих народности под јарам господареће словенске расе. Стога сматрамо изјаву г. Миљукора као такву која представља одређено мишљење помоћу кога се збојстали народњаци у Русији труде да сачувају још неку на-

ду на свој будући повратак на власт. Питање о Цариграду и Мореузима није више такво какво је некада било. Кад Русија жели да наметне својим савезницима врло радикално мишљење о анексијама и одштетама, не може она прва да покаже ово ново начело, које снажено свестраном применом начела о ослобођењу народности, представља управо осуду над шовинистичким идејама неких бивших руских управљача, међу којима је недавно био и г. Миљукор. Да би дакле изјава „Дневном Телеграфу“ могла бити сматрана у складу са новим руским програмом, мора бити тако измењена да не остане никаква сумња о томе да ће демократска Русија, не желећи натурати свој јарам становништву које ничега заједничког нема с њоме, одбити да прими овај кобни дар чак и кад би Савезници навањивали да Цариград буде руски. (А зашто не? То би било у складу са Толстојевом науком. Прев. — Број 130).

Пол Лев.

НЕМАЧКА И РАТ

Тешкоће опстанка у Немачкој

Лондон, 19. маја

„Келнише Цајтунг“ говорећи о исцрпљењу намирница у Немачкој каже: Последња резерва хране која се затекла још од мирног доба, потрошена је. Потребно је то истаћи. Шта више, намирнице које набављамо из неутралних држава постају све ређе из разлога које не можемо променити. Неутралним државама су потребне олакшице плаћања за њихове производе. Али од како је извоз из Немачке постао ређи, компензације су теже. Цене које ми морамо плаћати за намирнице повећавају се из дана у дан, а количине које се увозе смањују се. Наш сумаренски рат погоршао је ситуацију.

Услед наше жеље да сумаренском акцијом онемогућимо снабдевање наших непријатеља, постигли смо тај резултат да су они, услед смањивања намирница, приморани да се обрате неутралним државама. Огуда долази повећање цена код неутралних а реткост производа који би могли бити стављени нама на расположење. Према томе уништавање животних намирница сумаренима и појачавање енглеске блокаде

Нове књиге

Ишле су из штампе и пуштене су у продају ове књиге:

Са српског фронта. Од Ђ. Лапаровића. Цена 0'50 д.

На помолу. Од Ива Ђипића. Цена 1'50 д.

Косово или Бој на Косову 1389. год. у народним песмама. Цена 1. дин.

Цвеће. Српска читанка. Приредио Љубица Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 0'70 д.

Ружа. Српска читанка. Приредио Љубица Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 1'50 д.

Вожур. Српска читанка. Приредио: Љуб. Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 1'50.

Књиге се могу добити

1) Код издавача Николе Л. Вркића, новинара, у уредништву «Велике Србије» у Солуну, на чију се адресу треба обратити и за распродају;

2) Код г. С. Стефановића цамника, на служби при Финансијској Делегацији у Солуну;

3) У српској књижари М. Ристивојевића улица Ники 35 уз ресторацију Београд.

4) На фронту овлашћен је г. М. Богдановић, фотограф, да жупља претплату и врши пошурбине.

Зубна лекарска клиника
„НОВА СРБИЈА“
г. Асланидиса, хирурга зубног лекара, дипломираног у Паризу
Улица ИГНАТИЈА бр. 213.

Савршено лечење свију болести уста, десни и зуба помоћу електрицитета;

Вађење зуба без икаквог бола са нарочитим леком;

Грађење вештачких зуба свију система, који су у употреби у целој Европи и Америци, а од нарочитог техничара, који је учио и дуго година радио у Америци.

Посао загарантован односно израде и солидности и по врло повољним ценама.

Савршена чистота и антисептика.

Кафану „Авала“

Више ресторана »Београд«

Ники ул. бр. 35 — морско пристаниште

Узео сам под закуп од 1. маја и одпочео рад. Исту сам радњу реновирао и у свему удеско по српском начину.

Снабдео сам је са чистим природним пићем, одличном српском кафом и осталим.

Препоручујући се мојим Србима, молим их да ме посећују и пробаве слободно време уживајући у лепом изгледу на море.

Два билијара стоје на расположење за играње.

Моли за посету
Васа Стојковић, Београђанин

СИНОВИ Г. А ЕРЕРА И КО ЛТД.

СОЛУН

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:

Позамантерије, чарапа, бижутерије, мириса, чипака, пантлика, платна мушета Париских артикала, женске конфекције, гвожђарије итд.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Продаја на велико и на ситно по истој цени.

Ко једном попуши цигарету „Салоника“ тај ће се уверити о њеној каквоћи зато:

Препоручујемо г. г. пушачима да и даље пуше само цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

„Салоника“

Каиро — Александрија — Солун

Најбоље и најкусније цигарете и дуван свих врста.

Награђена првм највећом наградом на изложби у Филаделфији

На продају у свима дуванциницама, нарочито „Миродато“ и дуван за луле.

Част нам је ставити до знања српској војсци и српској публици, да смо у Солуну, морско пристаниште — кеј, улица Ники 35, отворили

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ „БЕОГРАД“

где се кувају само српска јела, а нарочито недељом српска гјбаница.

Потрудили смо се и набавили чиста природна вина талијанска, француска и грчка такође и француски и грчки коњак.

За сваки дан: гулаш, ђулбастича и пржена риба за доручак од 8 сати пре подне.

Јела чисто српска са свињском машћу.

Сервирање банкета прима по умереној цени.

Препоручујући се српској војсци и публици молимо је за посету.

С особитим поштовањем,

Ђира Васић, трг. Београђанин
Васа Златаревић, ресторатер.

Српско Трговачко друштво а. Д. СОЛУН

Улица Победи бр. 11, на кеју до биоскопа „Пате“.

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове.

Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Швајцарску и Савезничке државе.

Врши на својој благајни мењање — размену свих новчаних монета по повољним дневним курсевима.

Прима транзитну робу у своје транзитне магацине — артпоте у Солуну.

Прима новац на штедњу и чување.

Обавештења бесплатно.

УПРАВА.

Талијански магацин

У улици Франк 32, отворен је талијански магацин и снабдевен војничким потребама — профиантом.

Продаја искључиво савезничким трупама.

ПРОДАЈА У ТАЛИЈАНСКОЈ МОНЕТИ
а у осталој по курсу.

Улица Франк бр. 32. — Солун.

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА УНУТАРЊЕ БОЛЕСТИ

Др. АЛЕКСАНДРИДЕС

Управник болнице за заразне болести

Прима сваког дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у француској апотеци ул. Франк бр. 35. — у згради француске болнице — а од 2—4 по подне у своме стану, ул. престолонаследника Ђорџа бр. 35. — у поредној ул. са булеваром краља Константина.

Поткожно убризгавања Непоктаварзана као и новог француског препарата „Галија“ против сифилиса

Уредништво „Вел. Србије“ прима огласе по умереној цени.

Сифилис и све венеричне болести лечи са потпуним успехом

директор болнице венеричких болести у Солуну

Д-р Арист. Христовулу

прима у својој клиници

од 3 до 6 и по час. по подне.

Улица Егнатија бр. 314.

† Ђорђе Хаџи-Костић

трговац и (лагачник друштва (фонда) св. Спаса погинуо је 28. фебруара, у 45 ој години свога живота, као коморчија.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Породице: Хаџи Костић, Лекић, Буквић, Нистич, Хаџи Кочковић, Јовановић и њихова деца.